

## BIBLIOGRAFIA CLASICĂ ROMÂNEASCĂ (1965) \*

DE

I. FISCHER

### I. BIBLIOGRAFII, GENERALITĂȚI

1. *Bibliografia lucrărilor de lingvistică apărute în țara noastră de la 1 mai 1964 pînă la 1 mai 1965*. LR, XIV, 1965, 4, p. 471—523.
2. N. V. Baran, *La situation actuelle des études classiques dans la République Populaire Roumaine*. Romanitas (Rio de Janeiro), VII, 1965, 6—7, p. 211—216.

\* Prezenta bibliografie a luat în considerare lucrările autorilor din România, tipărite în țară sau străinătate, lăsînd la o parte lucrările savanților străini publicate la noi. Dintre recenzii au fost înregistrate, la lucrarea recenzată, numai cele privind volumele românești (despărțite de indicațiile bibliografice ale acestora printr-o bară verticală). Lucrările litografiate și manuscrise (dactilografiate) nu figurează în repertoriu. Au fost incluse și unele lucrări mai vechi, omise din bibliografia anilor precedenți. La articolele de revistă am dat, unde a fost cazul, între croșete, indicații asupra cuprinsului; la capitolul *Arheologie*, am înregistrat șantierele consacrate altor civilizații decît celei greco-romane numai în cazul cînd a fost găsit material grecesc sau roman, semnalînd sumar natura acestui material. La capitolul *Texte, traduceri*, ordinea este cea alfabetică a scriitorilor antici; în cadrul celorlalte capitole s-a ținut seama de ordinea alfabetică a autorilor moderni.

Deoarece strîngerea documentării din publicațiile puțin accesibile întîmpină dificultăți, rugăm pe autorii lucrărilor publicate în străinătate, în volume izolate sau în culegeri care nu au ca obiect principal Antichitatea, să ne semnaleze contribuțiile de acest fel.

Dăm mai jos abrevierile publicațiilor despuiate:

- Apulum = *Apulum. Arheologie, istorie, etnografie* (Acta Musei Apulensis), Alba Iulia, Ed. științifică.
- AUB = *Analele Universității din București. Seria științe sociale*.
- AUI = *Analele științifice ale Universității « Al. I. Cuza » din Iași. Secțiunea III (științe sociale)*.
- CL = *Cercetări de lingvistică*. Cluj, Ed. Academiei.
- Dacia = *Dacia. Revue d'archéologie et d'histoire anciennes*, București, Ed. Academiei.
- FVL = *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*. Sibiu, Ed. Academiei.
- LR = *Limba română*. București, Ed. Academiei.
- NEH = *Nouvelles études d'histoire*. București, Ed. Academiei.
- Ortodoxia = *Ortodoxia. Revista Patriarhiei române*. București, Institutul biblic.
- RESEE = *Revue des études sud-est européennes*. București, Ed. Academiei.
- RF = *Revista de filozofie*. București, Ed. Academiei.

3. G. Bordenache, D. M. Pippidi, *Intorno a un Corpus delle stele funerarie di Bisanzio*. [Discută *Les stèles funéraires de Byzance gréco-romaine* de N. Firatli și L. Robert.] StCl, VII, 1965, p. 353–358.
4. A. Calangiu, *Sesiunea științifică de la Iași a Societății de studii clasice*. LR, XIV, 1965, 5, p. 617–618.
5. Em. Condurachi, *Le VIII<sup>e</sup> Congrès international d'archéologie classique et les problèmes du sud-est européen*. RESEE, II, 1964, 3–4, p. 615–628.
6. Em. Condurachi, *Vingt années de recherches archéologiques en Roumanie (1944–1964)*. RRH, III, 1964, 3, p. 425–442.
7. Em. Condurachi, *Vingt années de recherches archéologiques en Roumanie (1944–1964)*. Dacia, VIII, 1964, p. 5–37.
8. Em. Condurachi, *Un grand archéologue et historien roumain: Vasile Pârvan*. RRH, IV, 1965, 2, p. 183–205.
9. I. Fischer, *Bibliografia clasică românească (1964)*. StCl, VII, 1965, p. 407–417.
10. Val. Al. Georgescu, *Matei G. Nicolau, romanist și istoric al drepturilor antice*. StCl, VII, 1965, p. 9–17.
11. Val. Al. Georgescu, *Cronica de drept roman*. StCl, VII, 1965, p. 367–373.
12. L. Lupaș, *Sesiunea de la Iași a Societății de studii clasice*. SCL, XVI, 1965, 6, p. 843.
13. D. Macrea, *Un mare umanist român: Vasile Bogrea*. CL, X, 1965, 2, p. 249–259.
14. I. Nichita, *Matei Nicolau, Bibliografie: filologie, drept*. StCl, VII, 1965, p. 29–36.
15. I. Nichita, M. Băltăceanu, *Activitatea filologică a lui Matei Nicolau*. StCl, VII, 1965, p. 19–27.
16. D. M. Pippidi, *Note de lectură*. [ΞΕΝΙΚΑ ΔΙΟΝΥΣΙΑ la Callatis; o scrisoare a unui rege bosporan (inscripție din Cos atribuită unui fiu al lui Pairisades II); pești și pescari la Istros și la Odessos (rectificări la C. C. Giurescu, *Istoria pescuitului și a pisciculturii în România*, I); cetăți dobrogene în «lista tributurilor atice»; o așezare uitată în Dobrogea romană (toponimicul *Plateypegiae* provine din gr. (egipt.) πλατυπήγιον «tip de barcă».)] StCl, VII, 1965, p. 319–333.
17. D. M. Pippidi, *O nouă traducere a operelor lui Philon din Alexandria*. [Traducerea franceză condusă de R. Arnaldez, J. Pouilloux și Cl. Mondésert.] StCl, VII, 1965, p. 349–351.
18. D. M. Pippidi, *Congresul Asociației «G. Budé» din Aix-en-Provence (aprilie 1963)*. StCl, VII, 1965, p. 361–362.
19. D. M. Pippidi, *Al IV-lea Congres internațional de studii clasice (Philadelphia, august 1964)*. StCl, VII, 1965, p. 365–366.
20. R. Popa, *Sesiunea științifică organizată în cinstea Muzeului național de antichități (1864–1964) de către Institutul de arheologie al Academiei R.P.R.* Studii, XVIII, 1965, 1, p. 186–189.

RL = *Revue roumaine de linguistique*. București, Ed. Academiei.

RRH = *Revue roumaine d'histoire*. București, Ed. Academiei.

RSS = *Revue des sciences sociales*. București, Ed. Academiei.

SAO = *Studia et acta orientalia*. București, Ed. Meridiane.

SCIV = *Studii și cercetări de istorie veche*. București, Ed. Academiei.

SCJ = *Studii și cercetări juridice*. București, Ed. Academiei.

SCL = *Studii și cercetări lingvistice*. București, Ed. Academiei.

SLU = *Studii de literatură universală*. București, Societatea de științe istorice și filologice.

ST = *Studii teologice*. București, Institutul biblic.

StCl = *Studii clasice*. București, Editura Academiei.

Studii = *Studii. Revistă de istorie*. București, Ed. Academiei.

SUC = *Studia Vniuersitatis Babeș-Bolyai*. Cluj.

21. Dorin Popescu, *Le centenaire du Musée national des antiquités*. Dacia, VIII, 1964, p. 439—445.
22. Gh. Ștefan, *Conferința de studii clasice de la Leningrad (aprilie 1964)*. StCl, VII, 1965, p. 363—364.

## II. LINGVISTICĂ

### A. Limba greacă

23. N. I. Barbu, *Observații semantico-stilistice asupra unor cuvinte grecești*. [Analizând etimologia, semantica, derivatele și compusele unor cuvinte (πατήρ, μήτηρ, σῶμα, δέμας, σάρξ, ὀφθαλμός, ὄμμα, ὄψις etc.), autorul constată reflectarea fidelă a evoluției economice, sociale, politice etc. în structura vocabularului și stabilește unele criterii cronologice în straturile lexicului.] StCl, VII, 1965, p. 119—129.
24. A. Bodor, *Cu privire la καπινοβάται și la πολιῆστοι la daci*. [Termenii ar însemna «ghicitori în fum» și «conducători» (πλεῖστοι).] SUC (Historia), 1965, 1, p. 7—18; rezumat în StCl, VII, 1965, p. 489.
25. C. Daniel, *Les noms égyptiens de certains types de vases grecs*. [βῆσσα, δέπας, λήβης, μάνης.] SAO, V, 1963, p. 233—241.
26. L. Lupaș, *Une classification fonctionnelle des phonèmes vocaliques du dialecte attique*. [Criteriile: cantitatea, gradul de deschidere, localizarea, labialitatea.] StCl, VII, 1965, p. 131—136.
27. L. Lupaș, *Statutul fonologic al diftongilor în dialectul atic*. [Rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 486—487.
28. I. I. Russu, *Etimologii grecești. Cuvinte din «substratul» indo-european, I*. [ἄμβων, βαλάντιον, βασιλεύς, βάσκανος, βραβεύς, κέρασος, κλίβανος, πίσος.] StCl, VII, 1965, p. 109—117.

### B. Limba latină

29. *Istoria limbii române. Volumul I. Limba latină*. Colectivul de elaborare a lucrării: Al. Graur, redactor responsabil, E. Cizek, G. Creția, I. Fischer, M. Iliescu, L. Lupaș, L. Macarie, R. Ocheșanu, T. Popa-Tomescu, E. Slave, S. Stati, A. Vasiliu, L. Wald; secretare: R. Ocheșanu, L. Lupaș; colectivul de revizie: Al. Graur, I. Fischer, S. Stati. București, Ed. Academiei, 1965, 437 p. [CL, X, 1965, 2, p. 371—375, Gr. Rusu; LR, XIV, 1965, 6, p. 713—717, H. Mihăescu.
30. N. V. Baran, *Quelques aspects de la langue philosophique chez Lucrèce*. Romanitas (Rio de Janeiro), VII, 1965, 6—7, p. 257—266; rezumat în StCl, VII, 1965, p. 487.
31. I. Fischer, «*Panroman sauf roumain*». [Clasificarea pe domenii a cuvintelor latine din această categorie; concluzii negative privind împărțirea dialectală a limbii latine.] RL, IX, 1964, 6, p. 595—602.
32. I. Fischer, *Cuvinte panromanice absente din limba română*. [Traducerea articolului precedent.] SCL, XVI, 1965, 4, p. 441—447.
33. M. Iliescu, *Încă o cauză a dispariției lui fero*. [Vezi bibl. 1964, nr. 30.] SCL, XV, 1964, 6, p. 755—758; rezumat în StCl, VII, 1965, p. 487.
34. M. Iliescu, *Lucrări recente de latină vulgară*. [Vezi bibl. 1964, nr. 29.] SCL, XVI, 1965, 4, p. 549—554.
35. M. Iliescu, L. Macarie, *Schiță de evoluție a declinării în latina țirzie*. [Vezi bibl. 1964, nr. 31.] SCL, XVI, 1965, 4, p. 469—498.

36. L. Macarie, *Observații în legătură cu stabilitatea vocabularului latin*. [Vocabularul de bază.] CL, X, 1965, 2, p. 315–326.
37. V. Nicolaie, *Observații asupra sufixului latin -sco*. [Verbe au sens eventiv, intensiv, și arată transpunerea dintr-o stare într-alta, nu începutul unei acțiuni.] StCl, VII, 1965, p. 137–141.
38. C. Poghire, *Note etimologice*. [Lat. *fauz*, *Sabadius* etc.; rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 488.
39. S. Stati, *Probleme ale consonantismului latin din secolul al II-lea e.n.* [Statutul fonologic al semivocalelor (*y* e o variantă a vocalei /i/ în timp ce *w* e consoana /b/) și al labiovelarelor (sint monofonematice).] SCL, XV, 1964, 6, p. 711–726.

### III. CRITICĂ ȘI EXPLICAȚII DE TEXT

40. P. Alexandrescu, *Cu privire la Tucidide, II, 96*. [Rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 484.
41. I. Fischer, *Notă plautină*. [Most., 48; rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 487.
42. A. M. Frenkian, *Le nombre des lettres par ligne du manuscrit plotinien Marcianus Graecus 240 (M)*. StCl, VII, 1965, p. 311–313.
43. D. Marmeliuc, *Interpretări homerice. Pe marginea Iliadei lui Homer în traducerea lui G. Murnu. III. (Continuare din vol. V și VI)*. StCl, VII, 1965, p. 375–393.
44. C. Poghire, *Note critice la « Războiul civil » al lui Caesar*. [I, 6, 3, 7, 2, III, 18, 5, 60, 4 86, 1, 17, 1; rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 484–485.

### IV. ISTORIE LITERARĂ

45. E. Cizek, *Autour de la date du Satyricon de Petrone*. [Între 61 și 63; reprezintă opiniile aristocrației tradiționaliste.] StCl, VII, 1965, p. 197–207.
46. M. Gramatopol, *Eroismul lui Oedip*. [Rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 494.
47. Gh. A. Nicolae, *Aspecte din natură și viață în « Comentarul la psalmi » al sfântului Vasile cel Mare*. ST, XVII, 1965, 5–6, p. 322–333.
48. A. Piatkowski, *Vt pictura poesis*. [Istoricul comparației.] AUB, XII, 1963, 28 (Filologie), p. 219–229.
49. A. Piatkowski, *Concepțiile filozofice ale lui Hesiod și exegeza modernă*. StCl, VII, 1965, p. 335–347.
50. Th. Sauciu-Săveanu, *Die Charakterisierung des Kaisers Trajan von Prokopios aus Cäsarea*. RESEE, II, 1964, 3–4, p. 547–552.
51. D. Slușanschi, *Considerații asupra urbanității în epoca lui Cicero*. [Evoluția conceptului urbanitas, în legătură cu criza regimului republican.] StCl, VII, 1965, p. 287–296.
52. N. I. Ștefănescu, *Influența muzicii poeziei lirice eline asupra muzicii creștine din epoca primară*. ST, XVII, 1965, 1–2, p. 33–44.
53. J. Vilan-Unguru, *Originalitatea lui Fedru*, SLU, VI, 1964, p. 293–305.

### V. ISTORIA FILOZOFIEI ȘI A ȘTIINȚELOR

54. D. Bădărău, *Les catégories d'Aristote*. [Predicabilele sint constituite după schema unor cupluri dialectice.] RSS (Philosophie et logique), VIII, 1964, 2–3, p. 127–142.
55. D. Bădărău, *Sur les catégories d'Aristote. Addendum*. RSS (Philosophie et logique), VIII, 1964, 4, p. 243–264.

56. D. Bădărău, *Categoriile la Aristotel*. [Traducerea articolului nr. 54.] RF, XII, 1965, 1, p. 13—27.
57. D. Bădărău, *Cu privire la categoriile lui Aristotel. Addendum*. [Traducerea articolului nr. 55.] RF, XII, 1965, 3, p. 287—307.
58. D. Bădărău, *Cuplul dialectic în logica lui Aristotel*. RF, XII, 1965, 8, p. 1041—1054.
59. Ath. Joja, *Prolegomenes à l'histoire de la logique. II*. RSS (Philosophie et logique), VIII, 1964, 2—3, p. 81—126.
60. T. Papadopol, *Considerații asupra logicii lui Democrit*. [Rol esențial în întemeierea logicii inductive.] RF, XII, 1965, 9, p. 1187—1196.
61. Z. Petre, *La pensée historique de Zosime*. StCl, VII, 1965, p. 263—272.
62. C. Săndulescu, « *Primum non nocere* ». *Comentarii filologice asupra unui aforism medical*. [Rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 492—493.
63. E. Stere, *Unele aspecte ale ideii de timp în filozofia antichității*. AUI, XI, 1965, b, p. 1—12.
64. T. Weiss, *Ecoul unor idei de «egalizare socială» în literatura română din sec. I î.e.n. și sec. I e.n.* SUC (Philologia), 1965, 1, p. 67—79.
65. T. Weiss, *Câteva reflecții asupra lui Empedocle ca militant pentru democrație*. [Rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 490—491.

## VI. ISTORIA RELIGIILOR

66. G. Bordenache, *Domna placida*. [Numele apare pe o tablă votivă închinată Hecatei triforme; nu e un nume de persoană, ci supranume, atestat epigrafic în aceeași regiune, al Hecatei însăși.] StCl, VII, 1965, p. 315—318.
67. M. Colibă, *Regulile monahale ale sfântului Vasile cel Mare în istoria vieții religioase monahale și a cultului creștin*. ST, XVII, 1965, 3—4, p. 241—253.
68. I. Coman, *Momente și aspecte ale hristologiei precaldoniene și calcedoniene*. Ortodoxia, XVII, 1965, 1, p. 44—82.
69. C. Cornițescu, *Fericitul Augustin asupra sfântului duh*. ST, XVII, 1965, 5—6, p. 334—344.
70. G. Nicolae, *Învățătura despre sfântul duh din tratatul «De spiritus sancti potentia» a sfântului Niceta din Remesiana*. Ortodoxia, XVI, 1964, 2, p. 240—248.
71. M. Nișcoveanu, *Teologia lui Pseudo-Dionisie Areopagitul în opera «Despre numele divine»*. Ortodoxia, XVI, 1964, 2, p. 249—260.
72. M. Nișcoveanu, *Învățătura sfântului Ambrozie despre sfântul duh*. ST, XVI, 1964, 7—8, p. 458—468.
73. A. Piatkowski, *Unele observații ale lui Rhys Carpenter despre cultul lui Zamolxis*. [Rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 489.
74. I. I. Rămureanu, *Creștinismul în provinciile romane dunărene ale Iliricului la sfârșitul secolului IV. Sinodul de la Sirmium — 378 — și sinodul de la Acvileea — 381*. ST, XVI, 1964, 7—8, p. 408—450.
75. I. Săbăduș, *Descoperirile de la Marea moartă și raportul lor cu Noul testament*. ST, XVII, 1965, 3—4, p. 219—240.
76. Iorgu Stoian, *Cultul Dioscurilor și triburile tomitane în lumina unui document de curînd publicat*. [Nouă lectură a inscripției de pe soclul unei statui a Dioscurilor, găsită la Tomis; atestare a unui trib ionian neatestat pînă în prezent.] SCIV, XVI, 1965, 3, p. 519—532.
77. C. Vasile, *Scrierea pseudepigrafă «Testamentum domini» ca izvor pentru istoria cultului creștin*. ST, XVII, 1965, 3—4, p. 204—218.

## VII. ISTORIE ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ

78. N. Lascu, *Cum trăiau romanii*. București, Ed. științifică, 1965, 445 p.  
 79. D. Tudor, *Răscoala lui Spartacus*. București, Ed. științifică, 1963, 74 p.

## VIII. ISTORIE POLITICĂ

80. M. Comșa, *Sur la romanisation des territoires nord-danubiens aux III—VI<sup>e</sup> siècles de n.è.* NEH, III, 1965, p. 23—39.  
 81. Em. Condurachi, *La Mer Noire — carrefour des civilisations dans l'antiquité*. NEH, III, 1965, p. 7—22.  
 82. C. Daicoviciu, *Dacia liberă și Dacia romană*. București, Ed. didactică și pedagogică, 1964, 79 p.  
 83. C. Daicoviciu, *Einige Probleme der Provinz Dazien während des 3. Jahrhunderts*. [Persistența elementului dac sub ocupația romană, persistența populației romanizate după abandonarea provinciei.] StCl, VII, 1965, p. 235—250.  
 84. C. Daicoviciu, *O nouă mărturie a dăinuirii elementului dac sub romani*. [Rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 486.  
 85. C. Daicoviciu, Em. Petrovici, *La formation du peuple roumain et de sa langue*. NEH, III, 1965, p. 41—43.  
 86. H. Daicoviciu, *Dacii*. București, Ed. științifică, 1965, 262 p. + 3 hărți.  
 87. S. Dimitriu, *Événements du Pont-Euzin de la fin du VI<sup>e</sup> siècle av.n.è. reflétés dans l'histoire d'Histria*. [Expediția lui Darius împotriva sciților e pusă în legătură cu incendiul Histriei; cetatea ar fi participat la revolta generală a ionienilor.] Dacia, VIII, 1964, p. 133—144.  
 88. S. Dimitriu, *Poziția Histriei arhaice în cadrul cronologiilor secolelor VII—VI î.e.n.* [3 straturi, bazate pe studiul ceramicii: I: VII — începutul VI; II: 600—570; III: 570—510.] SCIV, XVI, 1965, 4, p. 663—674.  
 89. M. Macrea, *Exercitus Daciae Porolissensis et quelques considérations sur l'organisation de la Dacie romaine*. [Inițiată o dată cu provincia, în 124—125, armata a fost comandată, pînă prin 167, de procuratorul presidial de la Napoca, apoi de legatul legiunii V Macedonica de la Potaissa.] Dacia, VIII, 1964, p. 145—160; rezumat în StCl, VII, 1965, p. 490.  
 90. D. M. Pippidi, *Autour de Tibère*. Edizione anastatica. Roma. « L'Erma » di Bretschneider, 1965, 201 p.  
 91. D. M. Pippidi, *Les colonies grecques de Scythie mineure à l'époque hellénistique*. Balkan Studies (Salonic), VI, 1965, p. 95—118.  
 92. D. M. Pippidi, D. Berciu, *Gefi și greci la Dunărea de jos din cele mai vechi timpuri pînă la cucerirea romană. (Din istoria Dobrogei, I.)* București, Ed. Academiei, 1965, 343 p.  
 93. D. Protase, *Considérations sur la continuité des Daco-romains en Dacie post-aurélienne, à la lumière des recherches archéologiques*. [Numeroase așezări situate pe aceleași locuri ca cele din timpul provinciei, altele nou fundate.] Dacia, VIII, 1964, p. 177—194.  
 94. D. Protase, *La permanence des Daces en Dacie romaine telle qu'elle résulte de la numismatique*. RRH, IV, 1965, 2, p. 207—220.  
 95. I. I. Russu, *Zolles și Rhemazos. Tracii, sciții și Istria în sec. III—II î.e.n.* [Rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 488.

96. N. Vlassa, *O pătrundere din vest a dacilor pe teritoriul fostei provincii Dacia, în secolul al IV-lea e.n. (Descoperirile de la Cipău — «Girle»)*. [Ceramică, morminte de incinerare, un tezaur monetar.] SCIV, XVI, 1965, 3, p. 501—518.

# IX. ARHEOLOGIE GRECO—ROMÂNĂ

97. *Corpus uasorum antiquorum. Roumanie. Institut d'Archéologie. Musée National des Antiquités*. S. Dimitriu, P. Alexandrescu, avec la collaboration de Vl. Dumitrescu. Préface de Em. Condurachi. București, Ed. Academiei, 1965, 54 p., 45 pl.
98. *Tabula Imperii Romani. Drobeta — Romula — Sucidaia*. A cura di D. Tudor. București, Ed. Academiei, 1965, 25 p. + 1 hartă.
99. P. Alexandrescu, *Discuții cu privire la tezaurul de la Panaghiuriște*. StCl, VII, 1965, p. 359—360.
100. V. Barbu, *Adamclissi*. București, Ed. Meridiane, 1965, 79 p.
101. I. Barnea, *Monumente de artă creștină descoperite pe teritoriul Republicii Populare Române, III*. ST, XVII, 1965, 3—4, p. 133—181.
102. C. Băluță, *Opaițele romane de la Apulum (II)*. [Inventar și clasificare.] Apulum, V, 1965, p. 271—295.
103. I. Berciu, *Contribuție la studiul chiupurilor de factură dacică din sec. IV e.n.* [Persistența tehnicii autohtone în perioada romană și postromană.] Apulum, V, 1965, p. 597—613.
104. G. Bordenache, *Le statue imperiali nella Moesia Inferior e la propaganda ufficiale dell'impero*. StCl, VII, 1965, p. 215—223.
105. G. Bordenache, *Temi e motivi della plastica funeraria d'età romana nella Moesia Inferior*. [Teme grecești tradiționale.] Dacia, VIII, 1964, p. 161—176.
106. G. Bordenache, *Il deposito di sculture votive di Tomis*. Eirene (Praga), IV, 1965, p. 67—79.
107. G. Chițulescu, Tr. Chițulescu, *Șapte monumente celebre ale arhitecturii antice. «Cele șapte minuni»*. [Prefață de Em. Condurachi.] București, Ed. tehnică, 1965, 212 p.
108. Smaranda Comănescu, *O figurină ecvestră descoperită la Celei*. [Jucărie romană din sec. II—III.] SCIV, XVI, 1965, 4, p. 797—802.
109. I. H. Crișan, *Ziridava*. [Situează cetatea, amintită de Ptolemeu, la Pecica, r. Arad.] Apulum, V, 1965, p. 127—135.
110. R. Florescu, *Capidava*. București, Ed. Meridiane, 1965, 71 p.
111. R. Florescu, *Problema originilor bazilicii creștine și principia fazei târzii a castrului Drobeta*. [Modificarea castrului a avut loc în a doua jumătate a sec. III; o biserică din sec. II devine în sec. IV sediul comunității creștine.] Apulum, V, 1965, p. 573—590.
112. R. Florescu, *Observații cu privire la forma originară a Monumentului de la Adamclissi*. [Rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 489—490.
113. R. Florescu, *Exegeza monumentelor figurate și valoarea lor de monument istoric*. [Rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 495.
114. N. Gostar, *Cetățile dacice din Moldova și cucerirea romană la nordul Dunării de jos*. [Cetate dacică de piatră recent descoperită la Bîtea Doamnei, lângă Piatra Neamț, din sec. I î.e.n. — I e.n., și un lagăr roman provizoriu din aceeași regiune atestă faptul că teritoriul cucerit s-a extins, măcar pentru scurt timp, și la est de Carpați.] Apulum, V, 1965, p. 137—149.
115. K. Horedt, *Cu privire la problema valurilor de pământ din Banat și din Crișana*. [Sec. IV—VIII; se discută și ipoteza originii lor romane.] SCIV, XVI, 1965, 4, p. 725—730.
116. N. Lascu, *«Villa lui Ovidiu» de la Sulmona*. [Rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 488.

117. I. Mitrofan, *Cercetări arheologice pe teritoriul comunei Hâpria (r. Alba)*. [Villae rusticae romane, monedă a lui Constans I.] Apulum, V, 1965, p. 93—103.
118. F. Mirțu, *O fibulă de tip celtic și o monedă macedoneană cu Antigon Gonatas descoperite la Cetățeni-Muscel*. SCIV, XVI, 1965, 3, p. 571—574.
119. C. Müller, *Cercetări arheologice la Șmida Veche*. [Monede romane.] Apulum, V, 1965, p. 533—539.
120. Dorin Popescu, *Les fouilles archéologiques dans la République Populaire Roumaine en 1963*. Dacia, VIII, 1964, p. 385—403.
121. Dorin Popescu, *Săpăturile arheologice din Republica Socialistă România în anul 1964*. SCIV, XVI, 1965, 3, p. 587—605.
122. Em. Popescu, *Descoperirile arheologice de la Lazu (r. Constanța)*. [Fragmente arhitectonice, sarcophage, monede romane de la Claudius II, două inscripții latine, dintre care se publică una, cu caractere unciale, cursive, amestec de litere grecești, prezentind și trăsături lingvistice « vulgare ».] StCl, VII, 1965, p. 251—261.
123. Em. Popescu, *Ceramică romană tîrzie cu decor ștampilat descoperită la Histria*. [Fabricată în Dobrogea, poate după tipare importate.] SCIV, XVI, 1965, 4, p. 695—724.
124. C. Preda, *Noi descoperiri arheologice în necropola din sec. al IV-lea e.n. de la Spanțov*. [Vase romane importate.] SCIV, XVI, 1965, 2, p. 261—274.
125. D. Protase, *Descoperiri recente la castrul roman de la Gherla*. [Rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 490.
126. D. Protase, St. Dănilă, *Un cuptor roman de ars cărămizi la Orheiul Bistriței*. Apulum, V, 1965, p. 557—561.
127. D. Theodorescu, *Un fragment arhitectural ceramic, cu ove, la Histria*. [Sec. VI î.e.n., de proveniență ioniană.] SCIV, XVI, 1965, 1, p. 163—168.
128. D. Theodorescu, *Date noi în legătură cu pătrunderea stilului doric la Histria*. [Epistil și capitel din sec. IV î.e.n.] SCIV, XVI, 1965, 3, p. 481—500.
129. D. Tudor, *Pedites singulares a Buridava*. [Centru militar roman în timpul războiului de cucerire a Daciei.] Dacia, VIII, 1964, p. 345—351.
130. D. Tudor, *Castra Daciae Inferioris (VIII)*. Săpăturile lui Gr. Tocilescu în castrul roman de la Răcari (raionul Filiși, reg. Oltenia). [Din sec. III, menținându-se pînă în sec. VI, utilizat și în sec. XIII—XV.] Apulum, V, 1965, p. 233—257.
131. D. Tudor, *Sculpturi antice din Muzeul de istorie a orașului București*. [7 basoreliefuri, descoperite în Oltenia și în Dobrogea.] Apulum, V, 1965, p. 563—572.
132. D. Tudor, E. Comșa, S. Morintz, E. Bujor, P. Diaconu, N. Constantinescu, *Cercetări arheologice în zona viitorului lac de acumulare al hidrocentralei « Porțile de fier »*. [Castru roman, monede macedonene și romane etc.] SCIV, XVI, 1965, 2, p. 395—406.
133. R. Vulpe, *Ex-voto au cavalier thrace provenant de Callatis*. [Placă de marmură, cu inscripție greacă; variantă a imaginii cavalerului trac necunoscută în Dobrogea.] Dacia, VIII, 1964, p. 335—343.
134. R. Vulpe, *Scena torturării prizonierilor romani de pe Columna lui Traian*. [Rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 489.
135. I. Winkler, *Pușculițe de bani « loculi » din Dacia romană*. [Factură indigenă, unele de tip diferit de cel de Trier.] Apulum, V, 1965, p. 203—315.

## X. EPIGRAFIE GREACĂ ȘI LATINĂ. PROSOPOGRAFIE

136. Al. Bărcăcilă, *În jurul inscripției cu dedicația Coloniei Septimia Drobeta pentru împăratul Caracalla*. [Probabil bazele unor statui ecvestre.] SCIV, XVI, 1965, 4, p. 803—808.

137. I. Berciu, *Cornelius Fuscus și cenotaful de la Adamclisi*. [Cenotaful ar fi fost ridicat în onoarea lui Cornelius Fuscus; se propune o restituire parțială a inscripției, pe baza acestei presupunerii.] *Apulum*, V, 1965, p. 259—270.
138. I. Berciu, Al. Popa, *Monumente epigrafice din Apulum. IV*. [16 inscripții, dintre care 13 votive.] *Apulum*, V, 1965, p. 167—202.
139. I. Berciu, Al. Popa, *Excerptores în Dacia*. [Rezumat.] *StCl*, VII, 1965, p. 491.
140. V. Culică, *Un nou « mortuarium » cu ștampilă, descoperit în Dobrogea*. [Sec. II—III e.n.] *SCIV*, XVI, 1965, 2, p. 373—377.
141. Em. Doruțiu-Boilă, *Un fragment necunoscut din inscripția trofeului de la Adamclisi*. [Pe baza unui fragment, păstrat în copie, se încearcă o restituire a părții finale a dedicației.] *StCl*, VII, 1965, p. 209—214.
142. N. Gostar, *Longinus (Cassius Dio, 61, 12)*. [Rezumat.] *StCl*, VII, 1965, p. 489.
143. D. M. Pippidi, *Decrete elenistice din Histria*. [7 fragmente, dintre care 6 inedite.] *StCl*, VII, 1965, p. 181—195.
144. D. M. Pippidi, *Spicuri epigrafice*. [Album dionisiac din Histria, inscripție onorifică din sec. II e.n.; catalog histrian de ἱερῶν, din sec. II; dedicație fragmentară în onoarea Severilor.] *StCl*, VII, 1965, p. 297—309.
145. I. I. Russu, *Inscriptiones tegularum legionis XIII Geminae*. *Apulum*, V, 1965, p. 217—232.
146. I. I. Russu, *Caerellius Sabinus — legatus provinciae Raetiae*. [Altar inscrip. la Almașul mic.] *Apulum*, V, 1965, p. 551—556.
147. Th. Sauciuc-Săveanu, *Bemerkungen zur Thiasiteninschrift aus Kallatis aus der Zeit des Basileus Simos*. *Dacia*, VIII, 1964, p. 331—334.
148. Th. Sauciuc-Săveanu, *Dedicație pentru Athana Polias din Callatis*. [Inscripție votivă din sec. III î.e.n.] *SCIV*, XVI, 1965, 2, p. 353—355.
149. Th. Sauciuc-Săveanu, Em. Popescu, *O inscripție din secolul al IV-lea e.n. descoperită la Callatis*. [Inscripție greacă privind o delegație locală trimisă la împărat.] *SCIV*, XVI, 1965, 4, p. 809—817.
150. Al. Suceveanu, *Câteva inscripții ceramice de la Histria*. [19 graffiti, sec. V—II î.e.n., majoritatea votive.] *StCl*, VII, 1965, p. 273—286.
151. D. Tudor, *Comunicări epigrafice, II*. [Fragmente pe piatră, obiecte, stampile etc., latine și grecești.] *SCIV*, XVI, 1965, 1, p. 177—188.
152. D. Tudor, *Comunicări epigrafice, III*. [Stampile de cărămizi, graffiti etc.] *SCIV*, XVI, 1965, 2, p. 357—372.
153. R. Vulpe, *Scirtus Dacensis*. [Gladiator pomenit într-o inscripție tomitană din sec. III e.n.; nu e dac, ci ilir colonizat în Dacia.] *Apulum*, V, 1965, p. 151—166.
154. V. Wollmann, *Două inscripții romane din Munții Apuseni*. [Stelă funerară la Apulum, placă votivă la Alburnus Maior, din sec. III.] *Apulum*, V, 1965, p. 591—595.

## XI. NUMISMATICĂ GRECO-ROMÂNĂ

155. M. Chițescu, *Notă asupra tezaurului de monede romane republicane de la Poroschia (r. Alexandria)*. [552 denari, printre care și imitații, cei mai recenti din 39 î.e.n.] *SCIV*, XVI, 1965, 1, p. 169—175.
156. N. Lupu, *Die Münze in der dakischen Burg von Tilișca*. [Denari republicani reproduși în ateliere locale.] *FVL*, VII, 1964, 1, p. 5—31.
157. B. Mitrea, *Découvertes anciennes et plus récentes de monnaies antiques et byzantines dans la République Populaire Roumaine*. *Dacia*, VIII, 1964, p. 371—384.

158. B. Mitrea, *Monede antice și feudale descoperite la Zimnicea*. [De la Filip al II-lea al Macedoniei până în sec. II e.n.] SCIV, XVI, 1965, 2, p. 239—260.
159. B. Mitrea, *Descoperirile monetare și legăturile de schimb ale Histriei cu populațiile locale în sec. V—IV î.e.n.* StCl, VII, 1965, p. 143—167.
160. B. Mitrea, *Descoperiri recente și mai vechi de monede antice și bizantine în Republica Socialistă România*. SCIV, XVI, 1965, 3, p. 605—618.
161. C. Preda, *Monnaies imitant le type « Larissa » et à tête janiforme découvertes à Bugiulești (Olténie)*. Dacia, VIII, 1964, p. 353—361.
162. Z. Székely, *Noi tezaure dacice descoperite în sud-estul Transilvaniei*. [Monede romane republicane la Peteni.] SCIV, XVI, 1965, 1, p. 51—66.
163. I. Winkler, *Personificarea Daciei pe monedele romane imperiale*. [Evoluția imaginii.] StCl, VII, 1965, p. 225—234.

## XII. DREPT ROMAN

164. Vl. Hanga, M. Jacotă, *Drept privat roman*. București, Ed. didactică și pedagogică, 1964, 392 p. | SCJ, X, 1965, 4, p. 683—692, M. I. Eremia.
165. M. Jacotă, *Confliktele de legi în Imperiul roman*. [Problema legii aplicabile în raporturile dintre romani și peregrini.] StCl, VII, 1965, p. 83—101.

## XIII. TEXTE, TRADUCERI

### A. Literatura greacă

166. *Izvoare privind istoria României. I. De la Hesiod la Itinerariul lui Antoninus*. Comitetul de redacție: Vl. Iliescu, Virgil Popescu, Gh. Ștefan. București, Ed. Academiei, 1964, XXIV + 791 p. | Studii, XVIII, 1965, p. 1187—1189, V. D.
167. Aristotel, *Metafizica*. Traducere de St. Bezdechi; studiu introductiv și note de D. Bădărău. București, Ed. Academiei, 1965, 483 p.
168. Aristotel, *Poetica*. Studiu introductiv, traducere și comentarii de D. M. Pippidi. București, Ed. Academiei, 253 p.
169. Homer, *Iliada*. În românește de G. Murnu. Prefață, note și glosar de R. Munteanu, 2 vol. București, Ed. tineretului, 1965, 245 + 251 p.
170. Sextus Empiricus, *Opere filozofice, vol. I*. Traducere și introducere de A. M. Frenkian. București, Ed. Academiei, 1965, 307 p.
171. Sofocle, *Teatru, I—II*. Traducere, note și indice de G. Fotino. Prefață de D. Marmeliuc. București, Ed. pentru literatură, 1965, LIV + 289 + 301 p.
172. Xenofon, *Hellenicele*. Traducere și note: N. I. Ștefănescu. Studiu introductiv: A. Piatkowski. București, Ed. științifică, 1965, 465 p.

### B. Literatura latină

173. A. Gellius, *Noaptea atice*. Traducere: David Popescu; introducere și note: I. Fischer. București, Ed. Academiei, 1965, LXXX + 605 p.

174. Lucrețiu, *Poemul naturii*. Traducere din limba latină: T. Naum; prefață: T. Vianu; note: G. Brătescu, T. Naum, E. Toth. București, Ed. științifică, 1965, 565 p.
175. Ovidiu, *Fastele*. Traducere: I. Florescu și Tr. Costa; studii și note: Tr. Costa. București, Ed. Academiei, 1965, 283 p.

#### XIV. MANUALE DIDACTICE<sup>1</sup>, ANTOLOGII

176. M. Marinescu-Himu, F. Vanț-Ștef, *Limba elenă*. București, Ed. didactică și pedagogică, 1965, 463 p.

#### XV. SUPRAVIEȚUIREA ANTICHITĂȚII

177. I. Bitay, *Figura lui Alexandru Macedon în cultura țării noastre în secolele XVI—XVII*. SUC (Historia), 1965, 1, p. 19—32.
178. Tr. Costa, *Un traducător uitat al Eneidei*. [Moise Sora Noac; rezumat.] StCl, VII, 1965, p. 491.
179. M. Marinescu-Himu, *Romanul grec în literatura română*. [Heliodor, Xenofon din Efes, Longos, Eustathios.] StCl, VII, 1965, p. 395—405.
180. A. Piatkowski, *Homer în disputele literare din Italia și Franța în jurul poemului epic*. SLU, VI, 1964, p. 235—259.
181. P. Vaida, *Cantemir și antichitatea*. RF, XII, 1965, 9, p. 1067—1079.

#### INDICELE BIBLIOGRAFIEI

Cifrele trimit la numerele de ordine.

##### I. Autori antici

Ambrosius 72  
Aristotel 54, 55, 56, 57, 58, 167, 168  
Augustin 69  
Caesar 44  
Cassius Dio 142  
Cicero 51  
Democrit 60  
Pseudo-Dionysios Areopagitul 71  
Empedocle 65  
Eustathios 179  
Fedru 53  
Gellius (A) 173  
Heliodor 179  
Hesiod 49

Homer 43, 169, 180  
Longos 179  
Lucrețiu 30, 174  
Niceta din Remesiana 70  
Ovidiu 175  
Petronius 54  
Philon 17  
Plaut 41  
Plotin 42  
Procopios 50  
Ptolemeu 109  
Sextus Empiricus 170  
Sofocle 171  
Tucidide 40  
Vasile cel Mare 47, 67  
Vergiliu 178

<sup>1</sup> Manualele pentru învățământul mediu retipăririndu-se fără menționarea numărului ediției la începutul fiecărui an școlar, nu vom înregistra în această rubrică decît lucrările noi (sau pe cele omise din repertoriile precedente).

Xenofon 172  
 Xenofon din Efes 179  
 Zosimos 61

## II. Cuvinte

### a. grecești

ἄμβων 28  
 βαλάντιον 28  
 βάσκανος 28  
 βασιλεύς 28  
 βῆσσα 25  
 βραβεύς 28  
 δέμας 23  
 δέπας 25  
 καπνοβάται 24  
 κέρασος 28  
 κλίβανος 28  
 λήβης 25  
 μάνης 25  
 μήτηρ 23  
 ὄμμα 23  
 ὀφθαλμός 23  
 ὄψις 23  
 πατήρ 23  
 πῖσος 28  
 πλατυπήγιον 16  
 πλεῖστοι 24  
 πολισταί 24  
 σάρξ 23  
 σῶμα 23

### b. latine

*fauz* 38  
*fero* 33  
*Platypediae* 16  
*Sabadius* 38

## III. Autori moderni

Alexandrescu P 40, 97, 99  
 Baran N V 2,30  
 Barbu N I 23  
 Barbu V 100

Barnea I 101  
 Bădărău D 54, 55, 56, 57, 58, 167  
 Băluță C 102  
 Bărcăcilă Al 136  
 Berciu D 92  
 Berciu I 103, 137, 138, 139  
 Bezdechi St 167  
 Bitay I 177  
 Bodor A 24  
 Bordenache G 3, 66, 104, 105, 106  
 Brătescu G 174  
 Bujor E 132  
 Calangiu A 4  
 Chițescu M 155  
 Chițulescu G 107  
 Chițulescu Tr 107  
 Cizek E 29, 45  
 Colibă M 67  
 Coman I 68  
 Comănescu Sm 108  
 Comșa E 132  
 Comșa M 80  
 Condurachi Em 5, 6, 7, 8, 81, 97, 107  
 Constantinescu N 132  
 Cornițescu C 69  
 Costa Tr 175, 178  
 Creția G 29  
 Crișan I H 109  
 Culică V 140  
 Daicoviciu C 82, 83, 84, 85  
 Daicoviciu H 86  
 Daniel C 25  
 Dănilă St 126  
 Diaconu P 132  
 Dimitriu S 87, 88, 97  
 Doruțiu-Boilă Em 141  
 Dumitrescu Vl 97  
 Eremia M I 164  
 Fischer I 9, 29, 31, 32, 41, 173  
 Florescu I 175  
 Florescu R 110, 111, 112, 113  
 Fotino G 171  
 Frenkian A M 42, 170  
 Georgescu Val 10, 11  
 Gostar N 114, 142  
 Graur Al 29  
 Gramatopol M 46  
 Hanga Vl 164

- Horedt K 115  
Iliescu M 29, 33, 35, 35  
Iliescu Vl 166  
Jacotă M 164, 165  
Joja Ath 59  
Lascu N 78, 116  
Lupaş L 12, 26, 27, 29  
Lupu N 156  
Macarie L 29, 35, 36  
Macrea D 13  
Macrea M 89  
Marinescu-Himu M 176, 179  
Marmeliuc D 43, 171  
Mihăescu H 29  
Mitrea B 157, 158, 159, 160  
Mitrofan I 117  
Mîrţu F 118  
Morintz S 132  
Munteanu R 169  
Murnu G 169  
Müller C 119  
Naum T 174  
Nichita I 14, 15  
Nicolae G 47, 70  
Nicolae Val 37  
Nişcoveanu M 71, 72  
Ocheşanu R 29  
Papadopol T 60  
Petre Z 61  
Petrovici Em 85  
Piatkowski A 48, 49, 73, 172, 180  
Pippidi D M 3, 16, 17, 18, 19, 90, 91,  
92, 143, 144, 168  
Poghirc C 38, 44  
Popa Al 138, 139  
Popa R 20  
Popa-Tomescu T 29  
Popescu David 173  
Popescu Dorin 21, 120, 121  
Popescu Em 122, 123, 149  
Popescu Virgil 166  
Preda C 124, 161  
Protase D 93, 94, 125, 126  
Rămureanu I I 74  
Russu I I 28, 95, 145, 146  
Rusu Gr 29  
Sauciuc-Săveanu Th 50, 147, 148, 149  
Săbăduş I 75  
Săndulescu C 62  
Slave E 29  
Sluşanschi D 51  
Stati S 29, 39  
Stere E 63  
Stoian Iorgu 76  
Suceveanu Al 150  
Székely Z 162  
Ştefan Gh 22, 166  
Ştefănescu N I 52, 172  
Theodorescu D 127, 128  
Toth E 174  
Tudor D 79, 98, 129, 130, 131, 132,  
151, 152  
Vaida P 181  
Vanţ-Ştef F 176  
Vasile C 77  
Vasilu A 29  
Vianu T 174  
Vilan-Unguru J 53  
Vlassa N 96  
Vulpe R 133, 134, 153  
Wald L 29  
Weiss T 64, 65  
Winkler I 135, 163  
Wollmann V 154
-